



KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIO

MARTYNO MARTIŠAUSKO

2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA



Baigiasi treči kadencijos metai, kaip esu prisiekęs gerbti ir vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją bei sąžiningai ir garbingai atlikti savo kaip tarybos nario pareigas. Stengiuosi dirbti mūsų kraštui taip, kaip sugebu geriausiai ir atstovauju savivaldybės ir jos gyventojų viešąjį interesą.

Šią ataskaitą suprantu kaip laisvos formos žanrą, kuriuo galima atskleisti savo kaip politikos pamatines vertybes, įvertinti Klaipėdos rajono politinę padėtį iš opozicijos perspektyvos, kviesti diskutuoti dėl ateities politinių iššūkių. Manau ir taip akivaizdu, tarybos narys privalo dalyvauti visuose komitetų ir tarybos posėdžiuose, tad apie tai plėtotis man nėra tiek svarbu.

Kaip sakiau praėjusiais metais, savo teiginio neatsisakau ir šiemet. Savivaldybė „be politikos“ yra pavojinga patiems rajono gyventojams. Neseniai išgirdau dar tikslesnį posakį - „tie, kurie politika nesidomi, staiga politika pradeda domėtis jais“. Mano aptariamoms „politikoms“ sąvoka nėra ta, kuri įprastai asocijuojasi su: ginču vardan ginčo, skaldymu ar rėkimu. Mano vertinimu tai nėra tikroji politika.

Man politika visuomet buvo ir bus apie praeities klaidų refleksiją ir diskusija apie ateitį, kuria kryptimi rajonas, miestas, vietovė turi žengti. Taip suprantu pamatinę - gal įstatymais aiškiai ir nereglamentuotą - savivaldybės tarybos ir jos narių funkciją, bet čia tik mano nuomonė, tikriausiai kitiems gali atrodyti kitaip.

Šiandienos iššūkių sprendimas visuomet buvo ir bus svarbus, bet šiandienos horizontuose galime neįžvelgti to kas laukia ateityje ir greitai galime atsitrenkti į situaciją be išeities, kur liktų tik skausmingi sprendimai.

Geriausias to pavyzdys – mūsų rajono priemiestinių teritorijų ilgametė (ne)politika. Jeigu prieš daugiau nei dešimtmetį tuometiniai atstovai būtų svarstę kas laukia ateityje šiose teritorijose, galbūt

šiandienos administracijai ir politinei vadovybei nereikėtų imtis skubių ir brangių sprendimų. Kitaip tariant, vytis praeityje prarastą laiką. Todėl šiomet mūsų rajono vyr. architekto pristatytas priemiestinių teritorijų vystymo planas yra kokybiškiausios politikos pavyzdys, kaip reikia matyti problemą ir ją spręsti. Tokių sprendimų norėtusi matyti daugiau.

Mano įsitikinimu, panaši pamoka turėtų būti pritaikoma ir kitose viešosios politikos srityse. Tad tarybos posėdžių salė turi būti apie platesnę ateities diskusiją. Ypač nuo tada, kai pasikeitė vietos savivaldos modelis (kas įprastam gyventojui nėra itin aktualu) merai ir administracijos gali vis daugiau iššūkių spręsti čia ir dabar, ir tas lieka be galo svarbu. Tačiau ateities horizontų diskusijas turėtų skatinti tarybos nariai. Kitu atveju, tarybos salė liks tik tylaus *prabalsavimo* susirinkimo sale. Tokių diskusijų esmė ne „politikuoti“, kaip kartais bandoma tai suredukuoti, o rasti kryptis, užčiuopti problemas ir rasti geriausią sprendimą. Gal tai naivi idėja, bet tikiuosi ateityje ji įgys tvirtesnį kūną.

Į rajono ateities perspektyvas ir jos keliamus iššūkius žiūriu iš demografinių pokyčių kampo. Įvairūs Lietuvos regionai susiduria su milžiniškais demografiniais iššūkiais. Ne išimtis ir mūsų Klaipėdos rajonas. Dauguma jaunųjų gyventojų išvyksta studijuoti ir didelė dalis jų įsišaknija didžiuosiuose Lietuvos miestuose. Matome ir esamų mūsų krašto gyventojų amžėjimą. Jaunos šeimos šiandien dar kuriasi priemiesčių teritorijose, kas leidžia toliau rajonui augti, bet dėl labai lėto demografinio augimo šis potencialas natūraliai turėtų susitraukti. Rajono demografiją galima skirstyti į tris dalis: priemiesčių teritorijos vis dar auga, miestai ir senesnės teritorijos stovi vietoje arba amžėja, o tolimiausios teritorijos stipriai traukiasi.

Tampa aišku - turime trilypę problemą, bet ar šiandien kalbame apie laukiančius iššūkius ir kaip būsimai padėčiai pritaikysime viešąsias paslaugas? Atrodo, gal kas ir paneigs, bet vis dar daugumoje aspektų gyvename „iš eigos“ arba laukiame nacionalinės valdžios pokyčių. Manau, nereikia būti tik įvykių stebėtojais.

Tęsiant mintį apie paslaugas, noriu pagirti rajono politinę vadovybę ir administraciją dėl infrastruktūros projektų vystymo tai teisinga ir praktiška politika, tačiau norėtusi didesnės iniciatyvos dėl viešųjų paslaugų kokybės stiprinimo ir nelaukti nacionalinės valdžios sprendimų. Pamatiniai savivaldos veiklos principai stovi ant trijų kolonų: investicijos infrastruktūrai, viešųjų paslaugų stiprinimas, investicijos ateičiai.

Infrastruktūra svarbi, tačiau jeigu kalbėtume apie viešąsias paslaugas, kurių kokybę išlaikyti ar gerinti bus vis sunkiau dėl demografinių pokyčių. Todėl sprendimai stiprinantys sveikatos, švietimo, kultūros paslaugas kaip niekada būtini, vien infrastruktūros ir pastatų neužteks, jeigu juose nebus žmonių ir specialistų.

Apie mus laukiančias progas. Dešimtmečių perspektyvoje mūsų vietinė „diaspora“ išvykusi į kitus Lietuvos miestus ar žmonės kurie dar šiandien nežino Klaipėdos rajono, visi jie, galbūt vieną dieną, gali svarstyti apsigyventi ar sugrįžti į Klaipėdos rajoną, ne tik orios senatvės, bet tęsti savo karjeras

ar kurti savo verslus, auginti šeimas, nes vieną dieną didžiuosiuose Lietuvos miestuose ilgai turėtų būti per ankšta ir per brangu gyventi.

Manau verta pamąstyti, pagal kokius kriterijus jie vertins - ar verta rinktis Klaipėdos rajoną? Drįsčiau lažintis, jiems reikės laisvalaikio, kultūros, stiprių sveikatos, švietimo, socialinių viešųjų paslaugų. Įdomu, ar mes kaip savivaldybė esame jų šią dieną kokybę ir ateities perspektyvas išmatavę? Akivaizdu, kad jų stiprinimas jau šią dieną netolimos ateities vardu būtų visų gyventojų didžiausias interesas, siekiant nepraleisti savo brangaus laiko vien tik automobilyje ir vykstant paslaugų ieškoti į didžiuosius miestus. Tikriausiai visi suinteresuoti gauti reikiamas sveikatos paslaugas Gargždų mieste ar Sveikatos centro veikiančiuose padaliniuose. Spėju ir jaunos šeimos nori, jog jų vaikai gautų aukščiausios kokybės švietimą.

Suprantu, kritikams ar šiaip rašytą žodį mėgstantiems gyventojams ši „ataskaita“ gali pasirodyti kaip debesys, bet manau prasminga kartais atsitraukti nuo kasdienių problemų ir pažiūrėti plačiau. Šio teksto tikslas ir yra skatinti diskusiją. Tie, kas perskaitėte, susisiekime ir padiskutuokime kartu. Įdomu būtų išgirsti kokias problemas Jūs įžvelgiate ateities perspektyvose. Diskutuokime.

Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos narys

Martynas Martišauskas

